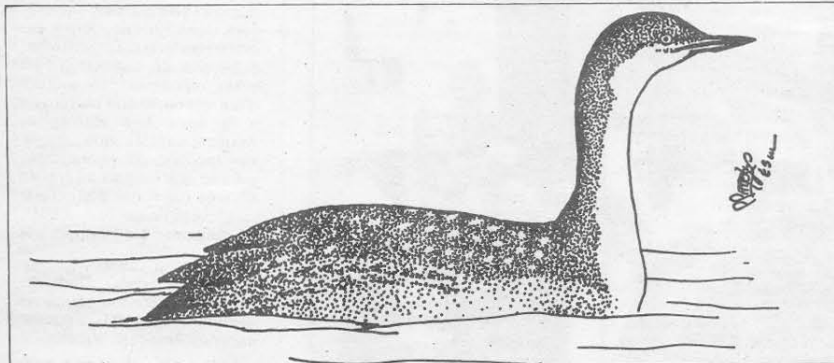

Cada any, en arribar els primers freds, el litoral empordanès acull uns enigmàtics i encisadors ocells que, provinents del Nord del continent escullen les nostres aigües per passar-hi l'hivern. Gairebé ningú no detecta la seva presència, però les calàbries, que és així com genèricament se les

anomena, senyoregen durant llargues temporades per les badies de Roses i del Ter, el cinema, fins i tot, les ha immortalitzat en aquella meravellosa pel·lícula titulada «El estanque dorado», qui no recorda Katharine Hepburn —en arribar a la casa d'estiu de volta de llacs— quan li diu a Henry

Fonda a cau d'orella: «Escolta, para atenció; que no sents les calàbries?». A casa nostra, certament, se'ns farà força difícil escoltar-les, encara que ben segur assistirem a l'espectacle de la seva contemplació si ens hi fixem prou detingudament.

La calàbria agulla (Gavia arctica) hiverna cada any en un nombre al voltant dels 20-25 exemplars a cadascuna de les dues badies empordaneses

Ocells de pel·lícula

Les calàbries vénen cada any a passar l'hivern al litoral empordanès

Ramon Fortià. GIRONA
Aus relativament primitives si observem la seva posició en l'escala filogenètica, les calàbries són ocells que a casa nostra —on vénen a passar l'hivern— tenen costums estrictament marins. D'aquesta manera, en acostar-se el fred, aquests ocells s'apleguen a la badia de Roses i a la platja de Pals, on romandran fins que arribi el bon temps i puguin retornar cap a les seves àrees de cria, situades al nord d'Europa. El litoral empordanès és, ben segur, el punt més important d'hivernada d'aquestes aus al Mediterrani.

Les calàbries que podem observar enfront de les nostres platges pertanyen a tres espècies diferents. La més comuna

d'elles és la calàbria agulla (Gavia arctica), que hiverna freqüentment i regular a ambdues badies empordaneses, tot i que les concentracions més nombroses s'observen en temps de pas migratori a la zona del Baix Ter, a la platja de Pals. Els primers individus que arriben ho fan de manera aïllada o en petits grups, a mitjans de novembre. Entre els mesos de desembre i febrer la població establerta és de prop de 20-25 ocells, tant al golf de Roses com a la badia de Ter, on acostumen a nedar entre els 100 i els 500 m. més enllà de la línia de costa. Al març, coincidint amb la migració pre-nupcial, no són rares les concentracions de 30 a 40 individus, especialment davant mateix la desemboca-

Són aus relativament primitives que provenen del Nord del continent

dura del riu Ter.
La segona de les calàbries en ordre d'importància és la calàbria petita (Gavia stellata) que, com l'espècie anterior, es tracta d'un hivernant regular, tot i que escàs, al golf de Roses i al Baix Ter. Es pot observar d'encà de la segona quinzena de novembre fins al mes d'abril, generalment de forma aïllada i mai en grups superiors als tres individus, sovint barrejats de manera dispersa amb exemplars de calàbria agulla.

Finalment, trobem la més rara de les calàbries, coneguda com a calàbria grossa (Gavia immer). A les costes empordaneses es tracta d'una espècie estranya i irregular com a hivernant.

Com les coneixem?

Les calàbries són ocells buscadors, que obtenen l'aliment capturant petits peixos i altres animalons. D'aquesta manera, les observarem constantment submergint-se a les aigües davant mateix les desembocadures dels rius Ter i Daró, al Baix Empordà, i Muga i Fluvià, a l'Alt Empordà; reapareixen en ocasions al cap de força estona i a una distància considerable del punt d'immersió. Rarament aixequen el vol, i s'estimen més allunyar-se tot nedant o per sota aigua.

La calàbria agulla és la que veurem amb més facilitat. Abasta uns 60-65 cm. de llargada i es coneix bé pel fort contrast que presenten les seves parts dorsal (d'un color fosc gairebé negre) i ventral (de color blanc), perfectament separades al coll per una franja lateral que va des de la base del bec fins al naixement de l'ala. És característic el seu costum de rascar-se el ventre amb el bec, de manera que en posar-se de cantó ens ensenyen la blancor de les seves parts inferiors. La calàbria petita, força més escassa, en ocasions es fa difícil de distingir de la calàbria petita. De manera característica es diferencia per presentar unes dimensions menors (55 cm.), tenir l'extrem del bec lleugerament projectat cap amunt i oferir un menor contrast entre les parts dorsals i ventrals força més grisoses. Pel que fa a la calàbria grossa, es coneix ràpidament per la seva gran mida (fins a 80 cm., de llargada) i el seu bec extremadament robust.

Per veure-les cal escollir un dia amb mar plana i mirar de no confondre les calàbries amb les gavines i gavians argentats, o amb els negres i també amb uns corbs marins.

Inventen un pols capaç d'eliminar la contaminació del petroli

MOSCOU. — Un grup de científics de la Unió Soviètica ha descobert un mètode per combatre la contaminació del medi ambient provocada per derivats del petroli. El sistema consisteix en una mena de pols format a base d'un preparat bacterià i d'una combinació de sals minerals. Només un gram i mig d'aquest preparat és suficient per actuar sobre mil metres quadrats de superfície i la seva principal característica rau a tenir una gran capacitat d'oxidació amb què qualsevol carbohidrat, sense que importi la seva estructura química, es converteix irreversiblement en un producte ecològicament neutre. El nou mètode és capaç de digerir més de vint components del petroli, inclòs l'asfalt i les substàncies resinoses. En els productes residuals de la desintegració del petroli disminueix deu vegades el contingut de substàncies canceroses. El pols és capaç d'actuar en qualsevol condició climàtica, ja que la seva activitat no varia entre setanta graus de temperatura i cinquanta graus sota zero.

Troben a Polònia un meteorit de fa trenta milions d'anys

VARSÒVIA. — Un equip de geòlegs polonesos ha descobert un gran meteorit que es trobava enterrat a dos-cents quaranta metres de profunditat, a la regió de Klodama, al Nord de Polònia. Els especialistes es consideren que es tracta d'un aeròlit que va caure a la terra fa uns trenta milions d'anys, i el relacionen amb una estructura eclipsòide. El meteorit fou localitzat per satèl·lit prop del que poden ser les restes d'un cràter gegant, d'uns quaranta metres de diàmetre, que hauria estat provocat per la caiguda d'un fragment d'aquest objecte.

Qui es del Punt

21 35 08

XEMENEIES

germans **PLA**

ESPECIALITAT EN CALEFACCIÓ ALIMENTADA AMB EL «FOC A TERRA»

Ctra. Girona-Olot, Bellavista s/n. Tel. (972) 59 42 86
Cornellà del Terri

DE LA LLAR

Martiny y Garcia, S.L.

Fàbrica de Persianes de fusta, alumini i plàstic. Enrotllables, llibret, fixa i mòbil.

Ctra. Sant Jordi, 22 TORROELLA DE MONTGRÍ Tels. 75 83 42/75 70 11

aquest espai és adient per al vostre anunci

MOBLES ALBA

Carrer Alba, 33 / Telèfon 31 64 93 / PALAMOS

Mobles en tots els estils, especials i d'encàrc

DIRECCIÓ: JOSEP BONA VALLS

Estucs i Pintures Girona, S. A.

ALTA DECORACIÓ PER A LA LLAR

Tèxtils - estores («esterilles») - papers - tissús - moquetes - suros paviments. Llacat de mobles.

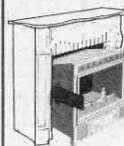
Assessorament tècnic. Qualitat i bon servei

JOSEP Mª TRILL. Informi-se'n als Tels. 23 46 14/23 60 41
C/. Major, 285, baixos. SALT. Girona

INSERTS SUPRA

LA GRAN SOLUCIÓ PER A LA VOSTRA XEMENEIA

Els Trobareu als millors establiments del ram.

4 inserts de diferents dimensions que s'adapten molt fàcilment, pràcticament a la mida de les antigues i modernes xemeneies, que no esclafen, reboquen fum o tenen poc rendiment. S'han acabat les flames sense poder calorífic. Col·locant l'INSERT SUPRA sense gaires obres i sense modificar el seu propi foc, per fi la seva xemeneia serà un verdader mitjà

de calefacció amb rendiment, modern i net, que li economitza energia. Sistema de calor per convecció natural o forçada a través de dues turbines.

XARDELL S.A.
C/. Major, 131
Tel. 23 69 59 SALT
c/. Santa Eugènia, 233
Tel. 23 54 02 TORROELLA